

Geert Teis Pzn (werk nu compleet): een liereman

'Dörp en Stad,' het blad van het Grunneger Genootschap, heeft er een dubbelnummer voor over gehad om het verzamelde werk van Geert Teis Pzn. (G. W. Spitzen, 1864—1945) vrijwel compleet te maken. De heer G. H. Streurman van het Veenkoloniaal Museum in Veendam bleek nog een portefeuille vol nagelaten werk te hebben, dat nooit in druk was verschenen. Voila: dat is dan nu wel gebeurd en het voorwoord van de redactie doet vermoeden, dat daarna een zucht van opluchting is geslaakt.

Onder de titel 'Vertelsters van n liereman' bracht men een aantal korte schetsen en één wat langer verhaal bijeen. De korte schetsen dragen titels als 'Boer,' 'Rederijkerij,' 'Op 't Nut', 'Jamman en de geschiedenis' en 'Franse fleur' — de inhoud is navenant.

Het zijn geroutineerde verhaaltjes, die het in de dertiger jaren in een dagblad wel zouden hebben gedaan, maar waarvan de literaire waarde vandaag beslist niet om her-uitgave vraagt. Tenzij men van de (verkeerde) stelling uitgaat, dat alles wat in het Gronings is geschreven, bij voorbaat mooi is.

Het langere verhaal is opmerkeli-

ker. Het is getiteld "t Mag nait ver-komen..." en gedateerd mei 1940. En het opmerkelijke is de beschrijving van het begin van de Tweede Wereldoorlog en hoe met name Onno Kool dat ondergaat ('Aan 't waark, dat is 't beste nog').

De redactie stelt de literaire waarde van het werk van Geert Teis niet ter discussie. Dat hoeft ook niet. Men kan het helemaal eens zijn met de kwalificatie 'liereman,' die ontleend is aan een gelijknamig verhaal van Teis.

Daarin staat:

"t Was harddroaverij achter op t Knoal. Bie de badde ston n kerel mit n liere en draaide moar veur

t voderlaand weg. De helfte van de tonen bleef wel zitten, moar de aandere helfte was riekkelk voldounde om joe n griezel over d hoed te joagen. Alderlai lu kwammen verbie.'

'De örgelkerel kon veuruut wel al zain, wel hom wat geven zol, wel nait, hai kon zien volkie op t gezichte. Hai zag t aan de haile tiezelmie, zee he. Evenpies wol he uutrusten, de aarms deden hom zeer van t draaien, moar doar zag he vaier lu aankomen, hai draaide nog even deur en zee: 'Klain beetje veur de meziekmoaker!' en slug mit de vinger tegen de klebbe van de roege pedde.'

Zo'n 'liereman' (maar dan een schrijvende, een vertellende) was Geert Teis. Dat alles wat hij beschreven heeft nu in druk is verschenen. is voor de liefhebber een prettige gedachte. Dat dit laatste bundeltje ook de liefhebber zal tegenvallen, wordt veroorzaakt door de gevolgde selectiemethode: het was niet het beste, dat tot nu toe niet gepubliceerd werd...

KEES WIESE.